

VESTURBYGGÐ
Brjánslækur
Brjánslækjarhöfn og Flókatóftir
Deiliskipulag

Lýsing á skipulagsverkefni,
skv. 40.gr. skipulagslaga nr. 123/2010

Nóvember 2021

GINGI teiknistofa arkitekta f.a.í.
Miðtún 1, 460 Tálknafjörður
Sími: 697-6984, netfang: gingi11@simnet.is

Pétur H. Jónsson skipulagsfr. arkitekt f.a.í.
Laugaveg 13, 101 Reykjavík
Sími: 562-4140, netfang: ima@simnet.is

EFNISYFIRLIT

1.0	INNGANGUR.....	3
1.1	SKIPULAGSLÝSING.....	3
1.2	FORSENDUR.....	3
1.3	MARKMIÐ DEILISKIPULAGS.....	4
2.0	TENGL VÍÐ AÐRAR ÁÆTLANIR OG FYRIRLIGGJANDI STEFNA.....	5
2.1	LANDSSKIPULAGSSTEFNA 2015 - 2026.....	5
2.2	SAMEIGINLEG STEFNA VESTURBYGGÐAR OG TÁLKNAFJARÐAR.....	6
2.3	AÐALSKIPULAG VESTURBYGGÐAR 2006 - 2018.....	8
2.3.1	LANDBÚNAÐARSVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI VESTURBYGGÐAR 2006 - 20018.....	9
2.3.2	HAFNARSVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI VESTURBYGGÐAR 2006 - 2018.....	10
2.3.3	HAFNARSVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI VESTURBYGGÐAR 2018 - 2035.....	11
3.0	VERNDARSVÆÐI.....	12
3.1	VERNDARSVÆÐI BREIÐAFJARÐAR.....	12
3.2	LÖG UM NÁTTÚRUVERND.....	12
3.3	MINJAVERNÐ OG HÚSAKÖNNUN.....	12
4.0	SKIPULAGSSVÆÐIÐ OG STAÐHÆTTIR.....	13
5.0	DEILISKIPULAG.....	15
5.1	DEILISKIPULAG BRJÁNSLÆKJARHAFNAR.....	15
5.2	DEILISKIPULAG FLÓKATÓFTA.....	16
5.3	TÆKNILEGIR HLUTIR.....	17
6.0	UMHVERFISSKÝRSLA.....	18
6.1	ÁHRIFAMAT.....	18
6.2	UMHVERFISÞÆTTIR OG ÁHERSLUR.....	18
6.3	UMHVERFISMAT - AÐFERÐIR OG STEFNA.....	19
7.0	UMSAGNARAÐILAR.....	19
8.0	SKIPULAGSFERLI OG TÍMAÁÆTLUN.....	20
9.0	SAMÞYKKT LÝSINGAR.....	20

1.0 INNGANGUR

Ekki liggur fyrir samþykkt deiliskipulag fyrir Brjánslæk og byggðina á svæðinu. Enginn nýleg uppbygging hefur átt sér stað á þessu svæði hin síðari ár. Tilgangur gerðar deiliskipulags fyrir hluta svæðisins er sá að búa til skipulagsramma utan um byggðina og þá uppbyggingu sem fyrirhuguð er á næstunni. Það eru m.a. áform um að breyta nýtingu húsa, byggja upp þjónustu í tengslum við ferðamenn og starfsemi hafnarinnar verði styrkt frekar í sessi með uppbyggingu á hafnaraðstöðunni sjálfri.

1.1 SKIPULAGSLÝSING

Skipulagslýsing er ætluð til að tryggja aðkomu almennings og hagsmunaaðila að skipulagsferlinu á fyrstu stigum þess, auka gagnsæi, tryggja betra upplýsingaflæði, skila betri og markvissari skipulagsvinnu og gefa sveitarstjórn og öðrum sem koma að ferlinu betri yfirsýn allt frá fyrstu skrefum.

Lýsing þessi er gerð skv. 1. mgr. 40. gr. Skipulagslaga nr. 123/ 2010 sem er eftirfarandi:

40. gr. Gerð deiliskipulags, kynning og samráð.

Þegar vinna við gerð deiliskipulagstillögu hefst skal sveitarstjórn taka saman lýsingu á skipulagsverkefninu þar sem fram kemur hvaða áherslur sveitarstjórn hafi við deiliskipulagsgerðina og upplýsingar um forsendur og fyrirliggjandi stefnu og fyrirhugað skipulagsferli, svo sem um kynningu og samráð við skipulagsgerðina gagnvart íbúum og öðrum hagsmunaaðilum.

1.2 FORSENDUR

Höfnin við Brjánslæk er einskonar hlið að Vestfjörðum fyrir þúsundir ferðamanna sem koma og fara með ferjunni Baldri ásamt þeim sem koma landleiðina. Með auknum ferðamannastraum um svæðið skapast forsendur fyrir frekari uppbyggingu svæðisins. Auk þess að á svæðinu eru áhugaverðar fornleifar sem eru Flókatóftir og er ætlunin er að bæta aðgengi að þeim s.s. með fjölgun bílastæða, upplýsingaskiltum og salernisaðstöðu.

1.3 MARKMIÐ DEILISKIPULAGS

Helstu markmið með gerð deiliskipulags fyrir svæðið er að leggja línur, svo sem ákvæði um yfirbragð byggðar, ný mannvirki, aðkomu og niðurrif á mannvirkjum, auk lýsingar á núverandi staðháttum.

Deiliskipulaginu er ennfremur ætlað að setja ramma utan um starfsemina á svæðinu og viðhald hennar til framtíðar og að framkvæmdir séu í samræmi við samþykkt skipulag.

Markmið með gerð deiliskipulagsins er m. a.:

- Hafa gildandi deiliskipulag fyrir svæðið.
- Tryggja örugga umgjörð um aðgengi að svæðinu.
- Byggingaskilmálar séu til fyrir hús og önnur mannvirki.

Áhersla er lögð á að allar framkvæmdir falli vel að þeim mannvirkjum sem fyrir eru og falli einnig vel að landslagi og ásýnd svæðisins. Samhliða deiliskipulagsvinnu verður framkvæmd mannvirkja-skráning (húsakönnun) og skráðar fornminjar innan skipulagssvæðis.

2.0 TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR OG FYRIRLIGGJANDI STEFNA

2.1 LANDSSKIPULAGSSTEFNA 2015 - 2026

Samkvæmt landskipulagsstefnu ber sveitarfélögum að marka stefnu um gæði og yfirbragð byggðar og annarra mannvirkja í dreifbýli. Þar segir enn fremur að ákvarðanir um staðsetningu og hönnun mannvirkja skuli taka mið af byggingarhefðum, landslagi og staðhátum. Gæta skuli að hagkvæmni varðandi samgöngur og veitur og að byggð skerði ekki að óþörfu gott landbúnaðarland eða svæði sem eru mikilvæg vegna náttúrufars. Það er einnig vilji sveitarfélagsins að umgengni sé hvarvetna til fyrirmyndar.

Markmið:

- o Öll mannvirki skulu falla sem best að náttúrulegu umhverfi á hverjum stað og gæta skal samræmis við nálæggar byggingar.*
- o Mannvirki skulu ekki valda skaða á náttúru- eða menningarminjum.*
- o Umgengni verði til fyrirmyndar.*
- o Útílysing skal vera þannig að ekki verði um óþarfá ljósmengun að ræða né valdi hún nágrönnum ónæði.*
- o Landnotkun stuðli að heilnæmu umhverfi og verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi.*

Leiðir:

- o Byggingum verði vel viðhaldið og ónýtar byggingar rifnar og fjarlægðar. Þó skal gætt að varðveislugildi bygginga með tilliti til menningar- og sögulegs gildis þeirra.*
- o Íbúar verði hvattir til snyrtilegrar umgengni.*
- o Reglulega verði staðið fyrir hreinsunarátaki í sveitarfélaginu.*
- o Forðast skal óþarfá lýsingu, ljósinu skal beint niður, eða það skermað af og haft í huga að ljós valdi nágrönnum sem minnstum óþægindum.*

Í byggingareglugerð nr. 112/2012 eru m.a. sett fram markmið fyrir verndun náttúrufars og eins fyrir birtu og lýsingu. Í gr. 15.1.1 segir: „við hönnun og gerð mannvirkja ber ávallt að taka tillit til umhverfis og náttúrufars. Leitast skal við, eftir því sem aðstæður leyfa, að láta mannvirki falla sem eðlilegast að umhverfinu og hafa sem minnst truflandi áhrif á náttúrufar og gerð landslags í næsta nágranni“.

Í gr. 10.4.1. segir: „Mannvirki skulu þannig hönnuð og byggð að öll birtuskilyrði og ljósmagn sé í fullu samræmi við þá starfsemi sem fer fram við eða innan mannvirkisins, án þess að óeðlilegur truflandi hiti eða óeðlileg glýjumyndun verði vegna lýsingar. Við mat á eðlilegum birtuskilyrðum ber að taka tillit til þarfá allra aldurshópa“.

Í grein 10.4.2. segir enn fremur að „við hönnun á útílysingu skal þess gætt að ekki verði um óþarfá ljósmengun að ræða frá flóðlýsingu mannvirkja. Tryggja skal að útílysingu sé beint að viðeigandi svæði og nota skal vel skermaða lampa sem varpa ljósinu niður og valda síður glýju og næturþjarm“.

2.2 SAMEIGINLEG STEFNA VESTURBYGGÐAR OG TÁLKNAFJARÐAR

Kaflí 1.2.1 (bls. 8) í Aðalskipulagi Vesturbyggðar er fjallað um sameiginlega stefnu sveitarstjórna Vesturbyggðar og Tálknafjarðarhrepps sem er eftirfarandi:

Það er sameiginleg stefna þessara sveitarfélaga að nauðsynlegt sé að skilgreina skýra atvinnumálastefnu fyrir svæðið í heild sinni til að fjölga íbúum og störfum í þessum tveimur sveitarfélögum. Bæta þarf ímynd svæðisins til þess að auðvelda framfylgni markmiða sem sett eru fram og ein af helstu forsendum fyrir eflendum kjörum íbúa í Vestur-Barðastrandasýslu og betra starfsumhverfi eru bættar samgöngur í sýslunni.

Ennfremur segir í kafla 1.2.2 (bls. 8) Meginmarkmið:

Fjölgun íbúa og atvinnutækifæra í sýslunni.

Atvinnumálastefna sveitarfélaganna samþykkt og hrint í framkvæmd.

Skilgreining á ímynd svæðisins.

Að allar atvinnugreinar sameinist um ímynd svæðisins og komi þannig fram sem sterk og samhent heild.

Að ná að breyta ímynd svæðisins í þá veru að það sé þekkt sem nútímalegt fjölskylduvænt samfélag þar sem byggt er á gæðum byggðarlagsins og það sé eftirsóknarvert til búsetu og atvinnurekstrar.

Að bæta samgöngur sem er undirstaða alls þessa.

Bora jarðgöng undir Dynjandisheiði úr Vatnsfirði.

Bora jarðgöng milli Arnarfjarðar og Dýrafjarðar.

Vestfjarðavegur verði gerður að heilsársvegi.

Innan atvinnumálastefnunnar eru 5 málaflokkar skilgreindir og markmið og leiðir sett fram til að ná tilætluðum árangri.

Eftirfarandi er tekið orðrétt úr atvinnumálastefnu Vesturbyggðar og Tálknafjarðarhrepps:

Ferðaþjónusta:

Uppbygging í ferðaþjónustu skal byggjast á sérstöðu svæðisins þar sem haldið er á lofti náttúruperlum, menningu þess og sögu. Skipulagning og samstarf þarf að aukast jafnt innan sýslunnar sem út á við. Nauðsynlegt er að koma hér upp fyrsta flokks gistingu sem myndi stórauka ferðamannastraum og opna ný tækifæri í markaðssókn fyrir svæðið í heild sinni. Ferðaþjónusta í V-Barðastrandarsýslu á mikla framtíð fyrir sér ef tekst að tryggja þolinmótt fjármagn til uppbyggingar á góðri aðstöðu til móttöku ferðamanna.

Landbúnaður:

Efling landbúnaðar er hluti af uppbyggingu atvinnulífs og styrkingu byggðar í sýslunni. Nýjar búgreinar s.s. skógrækt og ferðaþjónusta bænda eru til þess fallnar að auka fjölbreytni í landbúnaði og styrkja þær búgreinar sem fyrir eru. Öflugur búskapur í sveitum er styrk stoð þéttbýlisins og tryggir blómlega ásjúnd svæðisins í heild, íbúum og gestum til ánægju og yndisauka.

Opinber þjónusta:

Uppbygging öflugs fræða og frumkvöðlaseturs er mikilvægur þáttur í framkvæmd atvinnumálastefnunnar. Allar atvinnugreinar munu njóta góðs af slíkri uppbyggingu og sérkenni svæðisins til lands og sjávar munu nýtast til aukinnar þekkingar og framþróunar. Aukið framboð á fjarnámi sem hægt er að stunda í heimabyggð auðveldar íbúum að sækja sér menntun og stuðlar þannig að bættri sjálfsvitund og betri hag íbúa og fyrirtækja. Opinber þjónusta skipar sífellt stærri sess í atvinnupátttöku sveitarfélaganna með auknum flutningi verkefna til þeirra frá ríkisvaldinu og nauðsynlegt að jafnframt sé tryggt fjármagn til að unnt sé að sinna verkefnum svo fullnægjandi sé. Gera þarf ráð fyrir að hægt sé að taka við verkefnum í opinberri stjórnsýslu frá ríkisfyrirtækjum og stofnunum.

Veiðar, vinnsla og eldi:

Aukin áhersla á rannsóknir og þróunarstarf í sjávarútvegi og tengdum greinum er ein af þeim leiðum sem vænlegar eru til að styrkja atvinnulífið í sýslunni. Nálægð svæðisins við fiskimiðin er undirstaða byggðarinnar og því nauðsynlegt að nýta alla þá möguleika sem slík nálægð býður upp á til eflingar atvinnulífsins. Aukin fullvinnsla afla, öflugt fiskeldi og rannsóknir á lífríkinu í hafinu við strendur sýslunnar eru mikilvæg atriði til fjölgunar fjölbreyttra starfa í þessum atvinnu-greinum. Miklir möguleikar eru fölgirnir í eldi þar sem mikil reynsla hefur skapast í þeirri atvinnugrein í sýslunni á undanförmum árum.

Verslun, þjónusta, iðnaður:

Iðnaður í sýslunni hefur alla burði til að stóreflast ef skipulega er staðið að bættri ímynd og samkeppnisstöðu svæðisins. Leita þarf nýrra atvinnutækifæra með nýjum fyrirtækjum og öflugum nýsköpunarstarfi. Verslun og þjónusta mun eflast með fjölgun íbúa og ferðafólks samhliða bættri afkomu annarra atvinnugreina.

2.2 AÐALSKIPULAG VESTURBYGGÐAR 2006 - 2018

Í kafla 1.2 MARKMIÐ AÐALSKIPULAGS bls. 7 segir:

Aðalskipulag Vesturbyggðar 2006-2018 miðast við að sjá fyrir nægu landrými fyrir mismunandi starfsemi næstu 12 ár þ.e. tímabilið 2006-2018. Helsta markmið skipulagsins er að stuðla að hagkvæmri þróun byggðar á svæðinu, m.a. með því að skapa sem best skilyrði fyrir atvinnulíf og mannlíf að gera búsetu á svæðinu eftirsóknarverða.

Á bls. 8 í greinargerð Aðalskipulagsins eru tilgreind, sérgreind markmið sem leggja skal áhersla á og eru þau eftirfarandi:

- # *Að stuðla að hagkvæmri þróun byggðar á svæðinu, m.a. að taka frá byggíngaland fyrir vöxt þéttbýlis.*
- # *Að stuðla að auknum og fjölbreyttum atvinnutækifærum með nægu framboði lóða undir iðnað, ferðaþjónustu og aðra atvinnustarfsemi og með aukinni nýsköpun.*
- # *Að efla sjávarútveg í byggðalaginu.*
- # *Að auka vægi opinberrar þjónustu.*
- # *Að stuðla að hagkvæmri nýtingu orkulinda.*
- # *Að standa vörð um landbúnað á svæðinu til að sveitir haldist í blómlegri byggð.*
- # *Að leita hagkvæmustu lausna í vegagerð og stuðla að umferðar- og rekstraröryggi, samtengingu byggðar, m.a. vegna skólaaksturs og atvinnu utan þéttbýlis.*
- # *Að stuðla að bættum samgöngum í byggðalaginu með gangnagerð og gerð heilsársvega.*
- # *Að stuðla að varðveislu náttúruminja og söguminja og annarra umhverfislegra gæða sem styrkir m.a. ferðaþjónustu.*
- # *Að styrkja stöðir og auka vægi ferðaþjónustu á svæðinu sem byggir á sérstöðu svæðisins og fjölga gistimöguleikum.*
- # *Að standa vörð um vernd grunnvatns sem nytjavatns fyrir íbúa og fyrir atvinnustarfsemi.*
- # *Að stuðla að gróðurvernd og landgræðslu og að landnýting verði í samræmi við landgæði og ástand lands.*
- # *Að stuðla að því að nýting lands, auðlinda og mannauðs sé í samræmi við markmið sjálfbærrar þróunar.*

Hluti úr Aðalskipulagi Vesturbyggðar 2006 - 2018

Í Aðalskipulagi Vesturbyggðar 2006 - 2018 eru á svæðinu skilgreindir tveir landnotkunarflokkar, sem eru landbúnaður og hafnarsvæði.

2.2.1 LANDBÚNAÐARSVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI VESTURBYGGÐAR 2006 - 2018

Í kafla 23.12 (bls. 51) landbúnaðarsvæði í greinargerð Aðalskipulags Vesturbyggðar 2006 - 2018, er eftirfarandi umfjöllun um byggingar á landbúnaðarsvæðum:

Á landbúnaðarsvæðum er fyrst og fremst gert ráð fyrir byggingum og starfsemi sem tengist búrekstri. Heimilt er að afmarka lóðir og reisa allt að þrjú íbúðarhús þar sem aðstæður leyfa á lögbýlum auk þeirra íbúðarhúsa sem tilheyra búrekstrinum. Ný íbúðarhús skulu nýta sömu heimreið og lögbýlið og vera í ákveðnum tengslum og samhengi við aðra byggð. Markmiðið er að ekki verði fjölgað tengingum við þjóðveg, að þjónusta við ný hús tengist þeirri þjónustu sem þegar er veitt og að nýjum húsum verði komið fyrir í samræmi við byggingarhefðir og yfirbragð sveitarinnar. Fordæst skal stök hús á víðavangi. Allar nýbyggingar skulu vera í samræmi við samþykkt deiliskipulag. Þá er heimilt að byggja allt að 3 stök frístundahús á lögbýlum, þ.m.t. veiðihús, auk aðstöðu fyrir ferðaþjónustu og léttan iðnað, án þess að breyta þurfi aðalskipulagi.

Um land jarða og lögbýla á landbúnaðarsvæðum gilda að öðru leyti ákvæði jarðalaga nr. 81 / 2004 og ábúðarlaga nr. 64 / 2006.

(Sjá einnig gr. 4.14 í skipulagsreglugerð).

2.3.2 HAFNARSVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI VESTURBYGGÐAR 2006 - 2018

Á hafnarsvæðum tengist landnotkun fyrst og fremst hafnsækinni starfsemi, s.s. útgerð, fiskvinnslu og starfsemi tengdri sjóflutningum og viðgerðum. (Sjá einnig gr. 4.8 í skipulagsreglugerð).

Í kafla 2.3.6 hafnarsvæði (bls. 41) í greinargerð Aðalskipulags Vesturbyggðar 2006 - 2018 er fjallað um markmið með hafnarsvæðum í sveitarfélaginu á eftirfarandi hátt:

Markmið:

- a. Stuðlað verði að betri nýtingu núverandi hafnaraðstöðu og aðstöðu til úrvinnslu sjávarfangs.*
- b. Aðstaða til ferjusiglinga um Breiðafjörð verði styrkt.*

Leiðir:

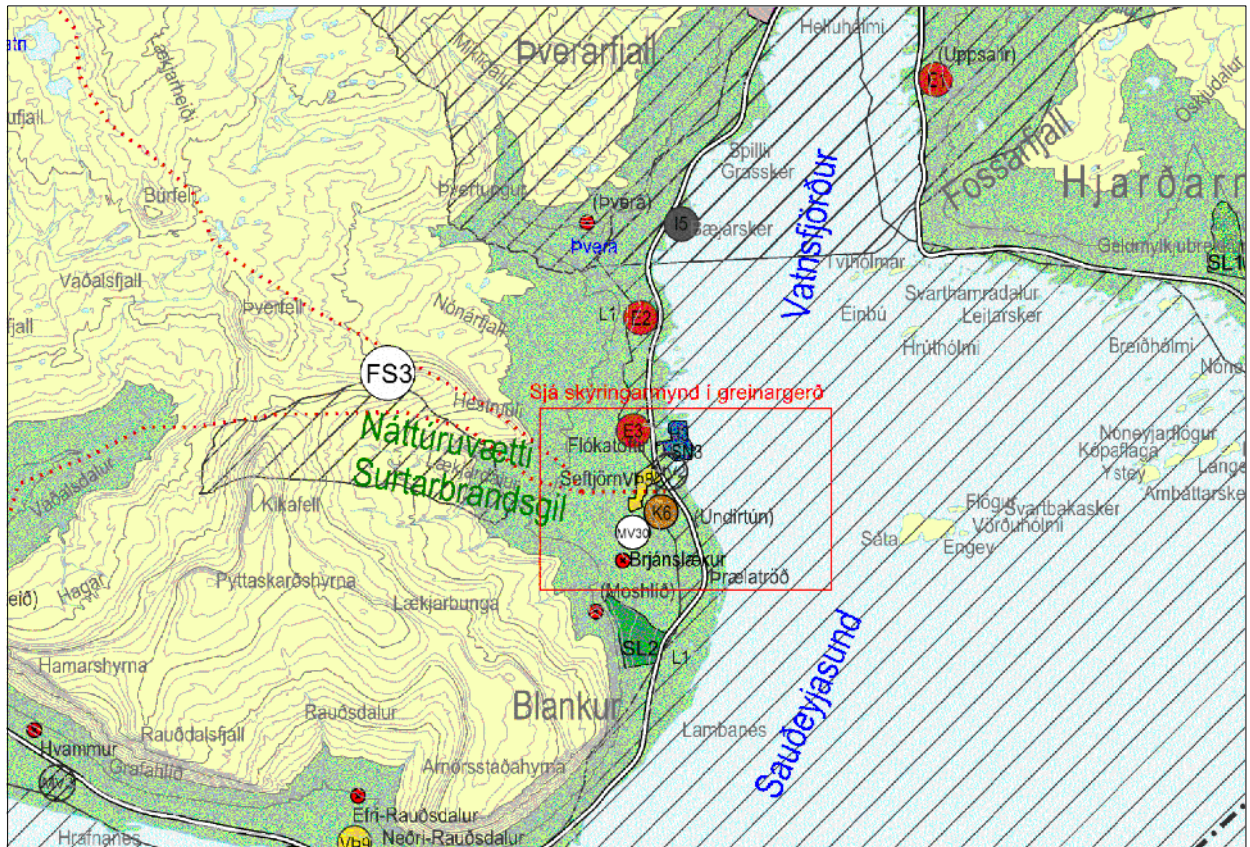
- o Hafnarmannvirki nýtist bæði fyrir sjávarútveg og ferjusiglingar.*
- o Að lækka flutningskostnað með því að lækka álögur hins opinbera á flutningastarfsemi.*

Eitt hafnarsvæði er í dreifbýli Vesturbyggðar og er það táknað með dökkbláum lit og númeri á skipulagsupprætti

Í töflu í kafla 2.3.6. Hafnarsvæði (bls. 42) í greinargerð Aðalskipulags Vesturbyggðar 2006 - 2018 heitir hafnarsvæðið: *HÍ Brjánslækur Smábáta- og ferjuhöfn fyrir Baldur. Bryggjukantar 78 m, lengd bryggju 43 m. Mesta dýpi við bryggju 4 m.*

2.3.3 HAFNARSVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI VESTURBYGGÐAR 2018 - 2035

Fyrir liggur Aðalskipulag Vesturbyggðar 2018 - 2035, dagsett nóvember 2021, sem reiknað er með að verði staðfest nú á næstu dögum. Deiliskipulag Brjánslækjarhafnar og Flókatófta, verður unnið í samræmi við þá stefnumörkun og þau markmið sem fjallað er um í greinargerð aðalskipulagsins.

Hluti úr Aðalskipulagi Vesturbyggðar 2018 - 2035

Í töflu í kafla 7.1.7. Hafnarsvæði (bls. 84) í greinargerð Aðalskipulags Vesturbyggðar 2018 - 2035 er umfjöllun um hafnarsvæðið eftirfarandi:

H3 (8,1ha) Brjánslækjarhöfn. Ferjusiglingar og bátahöfn.

Svigrúm fyrir hafnsækna starfsemi. Huga ber að nálægð við Flókatóftir og samspili þar á milli. Uppbygging verði skv. deiliskipulagi en gert er ráð fyrir stækkun nýjum varnargarði og aðstöðu fyrir smábáta til norðurs við núverandi hafnarsvæði.

3.0 VERNDARSVÆÐI

3.1 VERNDARSVÆÐI BREIÐAFJARÐAR

Deiliskipulagssvæðið er innan Breiðafjarðarsvæðisins sem nýtur verndar skv. lögum um vernd Breiðafjarðar nr. 54/1995. Breiðafjarðarsvæðið á sér enga hliðstæðu hér á landi og sker sig úr vegna óteljandi eyja, hólma og skerja. Svæðið er einkum mikilvægt fyrir fjölbreytileika og grósku í fuglalífi, auk þess sem það er sérstætt fyrir gróðurfar (fitjar), landslag, jarðmyndanir og jarðhita. Í mörgum eyjanna eru auk þess menningarminjar um búsetu sem hafa sögulegt gildi.

Nánar verður fjallað um verndarsvæði og náttúruvernd í umhverfisskýrslu.

3.2 LÖG UM NÁTTÚRUVERND

Umfjöllun um sérstaka vernd tiltekinna vistkerfa, jarðminja o.fl. sem fjallað er um í 61. gr. laga um náttúruvernd og um vernd bakkagróðurs skv. 62. gr. sömu laga, verður tekið tillit til í deiliskipulagsvinnunni.

3.3 MINJAVERND OG HÚSAKÖNNUN

Í Aðalskipulagi Vesturbyggðar 2006 - 2018 í töflu á bls. 58 yfir friðlýstar fornleifar eru Flókatóftir merktar Þ2 Brjánslækur: *Flókatóftir svo nefndar; þær eru 6 sunnan á slétttri grund við vík eina fyrir innan Brjánslækjará. Þinglýst 14.02.1931.*

Gömul munnmæli segja að Hrafna Flóki hafi haft vetursetu á svokallaðri Flókagrund við Brjánslækjarkhöfn. Sér enn móta fyrir tóft sem við hann er kennd og nefnist Flókatóft. Haustið 2012 var grafin prufuhola í tóftina og var komið niður á steinlögn og öskulög sem voru aldursgreind og var niðurstaðan að þau væru frá árinu 860/ +/- 40 ár. Flókatóft ásamt öðrum tóftum á svæðinu eru friðlýstar fornminjar. Yngstu og heillegustu tóftirnar, íbúðarhús og fjárhús, voru byggðar upp árið 1928, þurrabúð nefnd Flókagrund, og var þar búið til ársins 1936.

Fyrir liggja prufurannsóknir fyrir tóftirnar gerðar í september 2004 unnar af Magnúsi A. Sigurðssyni og Kristni Magnússyni. Ennfremur liggur fyrir umsögn Minjaverndar.

Nú er ætlunin að vinna deiliskipulag fyrir höfnina á Brjánslæk og minjarnar, þar sem er m.a. ætlunin að bæta aðgengi fyrir ferðamenn til að skoða Flókatóftir og um leið vernda tóftirnar.

Fornminjar á svæðinu verða skráðar í tengslum við gerð deiliskipulags og gerð grein fyrir þeim. Jafnframt verður gerð húsakönnun (mannvirkjaskráning) á þeim mannvirkjum sem eru á svæðinu.

Deiliskipulagið verður síðan unnið, að teknu tilliti til fornminja og í samráði við Minjavernd.

Skipulagssvæðin eru sýnd með gulri línu.

4.0 SKIPULAGSSVÆÐIÐ OG STAÐHÆTTIR

Deiliskipulagssvæðið er um 4.0 ha að stærð og er staðsett á landræmu milli Barðastrandarvegar og Vatnsfjarðar. Gert er ráð fyrir að deiliskipulagssvæðið muni ná yfir Brjánslækjarhöfn og næsta nágrenni. Hafnargarður Brjánslækjarhafnar er milli tveggja voga, Þrælavogar norðan við garð og Grundarvogur fyrir sunnan. Ennfremur verða Flókatóftir sem eru friðlýstar fornminjar innan skipulagssvæðisins. Landið er í fjöru, en fjær er grösugur mói. Aðkoma að svæðinu er frá Barðastrandarvegi nr. 62.

Brjánslækjarhöfn séð frá vestri.

Á deiliskipulagsvæðinu eru samkvæmt Þjóðskrá Íslands, skráðar tvær lóðir sem eru:

Brjánslækur Innri-Grundartangi L139783. sem er 4.788 fm að stærð.

Á henni er skráð iðnaðarhús sem er 893,4 fm, byggt 1979.

Brjánslækur Flókagrund sem er 1.500 fm að stærð.

Á henni er skráð einbýlishús sem er 39,3 fm, byggt 1980

5.0 DEILISKIPULAG

Deiliskipulagið verður unnið í samræmi við Aðalskipulag Vesturbyggðar 2006 - 2018 og þau markmið og leiðir, sem þar er um fjallað.

Landið innan afmörkunarlínu skipulagssvæðis er í eigu Ríkisins. Svæðinu verður lýst hér í tvennu lagi. Annars vegar er um að ræða Brjánslækjarhöfn og svæði sem tilheyrir henni og hins vegar Flókatóftir og umhverfi þeirra. Í deiliskipulagsvinnunni verður þó unnið með svæðið allt sem eina heild. Stærð deiliskipulagssvæðis er um 4 ha.

5.1 DEILISKIPULAG BRJÁNSLÆKJARHAFNAR

Í deiliskipulaginu verður m.a. gert ráð fyrir nýjum varnargarði u.þ.b. 123 m að lengd og breikkun á núverandi varnargarði. Núverandi flotbryggja fyrir smábáta verður færð frá suðri til norðurs í skjól við nýjan varnargarð. Gamla ferjubryggjan verður fjarlægð.

Þegar unnið var við vegagerð í Penningsdal varð til töluvert magn af umfram grjóti og ákvað verkkaupi að borga fyrir að keyra grjótinu í Námu E3, ofan við Þrælavog og lagera því þar. Verkkaupi hefur fengið leyfi frá ríkiseignum til að vinna afganginn af efninu, um 20.000 m³ í grjótnámu utan við Þverá, náma E2, sem skilgreind er í nýju Aðalskipulagi Vesturbyggðar 2018-2035. Náman er opin bergnáma í umsjón ríkiseigna. Einnig verði notað grjót sem tekið er upp innan hafnar flokkað og notað í garðinn.

Í tengslum við ferðaþjónustu og ferjusiglingar er gert ráð fyrir uppbyggingarmöguleikum vestan og ofan við núverandi fiskvinnsluhús, þar sem gert verður ráð fyrir byggingareit ásamt bílastæðum.

Í framtíðinni getur þá núverandi þjónustu- og afgreiðsluhús fyrir ferjuna flutts niður fyrir veg. Í deiliskipulaginu verður gert ráð fyrir landfyllingu austan við núverandi fiskvinnsluhús með möguleika á viðbyggingu og fyrir stærra athafnasvæði. Rör eða háfur verður reistur fyrir hausapurrkunarstöðina og skal hæð hans vera ákveðin í samráði við Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða.

Markmið með gerð deiliskipulags fyrir Brjánslækjarhöfn er eftirfarandi:

- o að Brjánslækjarhöfn verði handhafi Bláfánans
- o að byggja upp betri aðstöðu fyrir smábáta
- o að stuðla að betri nýtingu núverandi hafnaraðstöðu og aðstöðu til úrvinnslu sjávarfangs
- o að styrkja aðstöðuna til ferjusiglinga um Breiðafjörð
- o að auka öryggi vegfarenda sem fara um höfnina og þjóðveg
- o að ný mannvirki nýtist annarsvegar fyrir sjávarútveg og hinsvegar fyrir ferjusiglingar

Í deiliskipulaginu verður m.a. gert grein fyrir eftirfarandi:

- nýjum varnargarði norður af núverandi varnargarði
- nýrri staðsetning flotbryggju fyrir smábáta
- afmörkun á stærri byggingareit austan við fiskvinnsluhús á nýrri landfyllingu
- byggingamagni, byggingaskilmálum
- gólfkóta bygginga
- hæð og gerð mannvirkja / bygginga / þakgerð o.fl.
- lýsing á svæðinu / staðsetningu skilta og gerð þeirra
- bílastæðafjöldi

Flókatóftir séðar frá suðri.

5.2 DEILISKIPULAG FLÓKATÓFTA

Í deiliskipulagi svæðisins verður gert ráð fyrir bættu aðgengi að Flókatóftum fyrir ferðamenn s.s. með fjölgun bílastæða og upplýsingaskiltum. Ennfremur verður á svæðinu gert ráð fyrir litlu þjónustuhúsi, þar sem m.a. salernisaðstöðu og áhaldageymslu verður komið fyrir.

Þar sem hér er um mjög merkilegar friðlýstar fornminjar að ræða, mun öll deiliskipulagsvinna gerð í samráði við fornleifafræðinga og Minjavernd.

Markmið með gerð deiliskipulags fyrir Flókatóftir er m. a. er að skapa aðstöðu fyrir ferðamenn þar sem þeir fá fræðslu um nærumhverfi og suðursvæði Vestfjarða, auk þess að fólk geti notið útiveru, skoðað Flókatóftir og gengið eftir merktum stíg upp að Prestsetri þar sem verður miðstöð gönguferða upp í surtarbrandsgilin ásamt sýningu þeim tengdum.

Í deiliskipulaginu verður m.a. gert grein fyrir eftirfarandi:

- byggingareitum fyrir þjónustuhús (m.a. salernisaðstaða, áhaldageymsla)
- byggingamagni, byggingaskilmálum
- bílastæðafjöldi
- yfirborðsmeðferð stíga og útisvæða
- merkingum fornleifa
- lýsing á svæðinu, staðsetning skilta og gerð þeirra

5.3 TÆKNILEGIR HLUTIR

Í deiliskipulaginu mun verða gerð grein fyrir tæknilegum hlutum s.s. vatnsveitu, hitaveitu, frárennsli /fráveitu, sorpmálum, rafveitu og ljósleiðara.

6.0 UMHVERFISSKÝRSLA

6.1 ÁHRIFAMAT

Þar sem deiliskipulagssvæðið er innan verndarsvæðis Breiðafjarðar skv. lögum nr. 54/1995 og stærð ferjunnar Baldurs er yfir 1.350 tonn fellur deiliskipulagið undir 1. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Umhverfisskýrsla mun fylgja deiliskipulaginu. Í umhverfisskýrslu verða helstu umhverfisþættir metnir út frá þeim viðmiðum sem helst eru talin skipta máli miðað við stefnu sveitarstjórnar, annarra yfirvalda og markmiða laga.

6.2 UMHVERFISÞÆTTIR OG ÁHERSLUR

Í töflu 1 eru tekin saman þau umhverfisviðmið sem lögð verða til grundvallar umhverfismati. Í umhverfisskýrslu verða sett viðmið fyrir hvern umhverfisþátt. Viðmiðin verða sett með tilliti til laga og reglugerða, stefnuskjala sveitarfélagsins ásamt settum markmiðum sveitarfélagsins í samfélags- og umhverfismálum auk viðmiða í opinberum stefnuskjölum og/eða alþjóðlegum skuldbindingum.

Umhverfisþættir, helstu spurningar og viðmið:

UMHVERFISÞÁTTUR	MATSSPURNINGAR	VIÐMIÐ
Jarðfræði og jarðmyndanir	Hefur skipulagið áhrif á jarðmyndanir sem njóta verndar eða þykja sérstæðar?	Lög um náttúruvernd nr. 60 / 2013 áhersla á 61. gr. Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar Landsskipulagsstefna 2015-2026
Gróður og dýralíf	Hefur skipulagið áhrif á gróður og dýralíf?	Lög um náttúruvernd nr. 60 / 2013 áhersla á 61. og 62 gr. Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar
Ásýnd og landslag	Hefur skipulagið áhrif á ásýnd svæða?	Lög um náttúruvernd nr. 60 / 2013 69 gr. Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar Landsskipulagsstefna 2015-2026
Samfélag	Hefur skipulagið áhrif á atvinnu í sveitarfélaginu? Hefur skipulagið áhrif á notkun svæða til útivistar?	Velferð til framtíðar - Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi. Stefna um landnotkun í aðalskipulagi. Landsskipulagsstefna 2015-2026 Bygðaaáætlun fyrir Vestfirði Sóknaráætlun Vestfjarða 2020-2024
Minjar/Verndarsvæði	Hefur skipulagið áhrif á fornminjar? Hefur skipulagið áhrif á náttúruminjar eða verndarsvæði?	Lög nr. 80 / 2012 um menningarminjar Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar Fornleifaskráning Húsakönnun Landsskipulagsstefna 2015-2026
Náttúruvá og öryggi	Er hætt á náttúruvá á svæðinu? Hefur skipulagið áhrif á tengingu við megin vegi út frá umferðaröryggi?	Saga svæðisins varðandi flóð og jarðskjálfta. Vegalög nr. 80/2007
Fjörur	Er hætt á mengun vegna frænnis/ fráveitu?	Reglugerð um fráveitur og skólp nr. 798/1999 Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar

Tafla 1. Umhverfisviðmið sem höfð verða til hliðsjónar við mat á hugsanlegum umhverfisáhrifum deiliskipulagsins.

6.3 UMHVERFISMAT - AÐFERÐIR OG STEFNA

Við greiningu á einkennum og vægi hugsanlegra umhverfisáhrifa er notast við þau hugtök sem skilgreind eru í leiðbeiningum Skipulagsstofnunar um flokkun umhverfispáttá, viðmið, einkenni og vægi áhrifa. Við matið verður notast við þá skilgreiningu á vægi áhrifa sem fram kemur í töflu hér að neðan. Hafa ber í huga nákvæmni áætlunarinnar þegar vægi áhrifa er metið.

Vægi áhrifa		Skýring
Jákvæð	+	Jákvæð áhrif á umhverfispátt
Óveruleg	0	Óveruleg áhrif á umhverfispátt
Neikvæð	-	Neikvæð áhrif á umhverfispátt
Áhrif óljós	?	Óljós áhrif á umhverfispátt

Tafla 2. Skilgreining á vægi áhrifa við umhverfismat.

Leiði umhverfismat í ljós líkleg neikvæð áhrif á tiltekna umhverfispætti verður leitað leiða til að draga úr áhrifunum, lagðar til mótvægisáðgerðir og vöktunaráætlun.

7.0 UMSAGNARAÐILAR

Umsagnaraðilar:

Skipulagsstofnun

Umhverfisstofnun

Náttúrufræðistofnun

Minjavernd

Ferðamálastofa

Samgöngustofa

Vegagerðin

Siglingamálastofnun

Landsnet

Hafrannsóknarstofnun

Fiskistofa

Hafnarstjórn Vesturbyggðar

Brunavarnir Vesturbyggðar

Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða

Sæferðir /Sea tours

Eigendur nálæggra jarða sem liggja að svæðinu

8.0 SKIPULAGSFERLI OG TÍMAÁÆTLUN

1. Lýsing á fyrirhuguðu deiliskipulagi fyrir Brjánslækjarhöfn og Flókatóftir, kynnt fyrir skipulags- og umhverfissráði Vesturbyggðar og í bæjarstjórn Vesturbyggðar
Áætlaður tími: nóvember 2021
2. Lýsing að deiliskipulagi kynnt íbúum sveitarfélagsins og öðrum hagsmunaaðilum og umsagnaraðilum.
Áætlaður tími: nóvember/desember 2021
3. Deiliskipulagstillaga tekin til umfjöllunar í skipulags- og umhverfissráði Vesturbyggðar og í bæjarstjórn Vesturbyggðar
Áætlaður tími: desember 2021/janúar 2022
4. Tillagan auglýst formlega til kynningar í héraðsblaði, blaði sem gefið er út á landsvísu, í Lögbirtingablaðinu og á heimasíðu skipulagsfulltrúa og sveitarfélags. Frestur til athugasemda er í sex vikur frá birtingu auglýsingar.
Áætlaður tími: janúar/mars 2022
5. Að loknum kynningartíma fer skipulags- og umhverfissráð Vesturbyggðar og bæjarstjórn Vesturbyggðar yfir innkomnar athugasemdir. Ef einhverjar eru, er þeim svarað. Bæjarstjórn samþykkir eða samþykkir ekki tillöguna í ljósi innsendra umsagna og athugasemda.
Áætlaður tími: mars/apríl 2022
6. Ef sveitarstjórn samþykkir tillöguna sendir hún hana til Skipulagsstofnunar til athugunar ásamt umsögnum og athugasemdum til endanlegrar afgreiðslu.
Áætlaður tími: apríl/maí 2022
7. Tillagan auglýst í B-deild Stjórnartíðinda.
Áætlaður tími: maí/júní 2022

9.0 SAMÞYKKT LÝSINGAR

Lýsing, þessi er í samræmi við 40. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt í bæjarstjórn Vesturbyggðar þann _____ 20